

Η αμνησία της Μονμάρτρης

Χάρης Μαργιούκλας - 29/07/2024

Εικόνα Εξωφύλλου: Η Μονμάρτη, απόσπασμα από την ταινία Amélie, 2001

Στον λόφο της Μονμάρτρης, τον Μάρτη του 1871, τα στοιχισμένα κανόνια της πόλης καταλαμβάνονται από τους Γάλλους Κομμουνάρους, στην προσπάθειά τους να υπερασπιστούν οι ίδιοι την ελευθερία τους. Ο γαλλοπρωσικός πόλεμος έχει μόλις τελειώσει και η -ηττημένη πλέον- Τρίτη Γαλλική Δημοκρατία αναλαμβάνει πρόθυμα να καταστείλει τους ανυπότακτους εξεγερμένους κατοίκους του Παρισιού. Η υπεροπλία κυβέρνησης και εθνικού στρατού, με την ευλογία του κλήρου, συντρίβουν την Παρισινή Κομμούνα.

Ο λόφος της Μονμάρτρης θα σημάνει τον συμβολικό τόπο έναρξης της προσπάθειας υπονόμευσης της εξουσίας του ανθρώπου πάνω στον άνθρωπο.

Συστοιχία κανονιών στον λόφο της Μονμάρτης, 1871 | Πηγή: Wikimedia commons

Το 1873, η Εθνική Συνέλευση της Γαλλίας αποφασίζει να κατασκευάσει έναν μεγαλειώδη ρωμαιοκαθολικό ναό στην κορυφή του ίδιου λόφου. Το όνομά του είναι *Basilique du Sacré-Cœur de Montmartre*. Με την οικονομική συμβολή δύο επιφανών επιχειρηματιών της πόλης και την επιστράτευση της αρχιτεκτονικής μαεστρίας, ο κλήρος ως δομικός θεσμικός πυλώνας θα επιχειρήσει άμεσα να ανακατασκευάσει επιθετικά τη μνήμη της πόλης.

Δύο μόλις χρόνια πριν, από το ίδιο σημείο εφορούσαν οι Γάλλοι επαναστάτες ενάντια σε κράτος, κλήρο κι εξουσία. Οι νικητές τώρα, ακόμα ισχυρότεροι, δοκιμάζουν να ξαναγράψουν την ιστορία, επιφορτίζοντας τους τόπους με τα δικά τους μεγαλοπρεπή σύμβολα.

Η Basilique du Sacre Coeur υπό κατασκευή, 1875 | Πηγή: paris-unplugged.fr

Στις μέρες μας, εν έτει 2024, η Basilique du Sacré-Cœur de Montmartre αποτελεί τον δεύτερο τουριστικότερο πόλο του Παρισιού.

Τον Οκτώβρη του 2022, το Δημοτικό Συμβούλιο της πόλης προκρίνει τον χαρακτηρισμό τού ναού σε “Ιστορικό Μνημείο”, κίνηση που σημαίνει την ουσιαστική αναβάθμισή του σε υλικό και συμβολικό επίπεδο.

Όμως, οι αναμενόμενες πολιτικές αψιμαχίες μεταξύ “φίλων της Κομμούνας” και “Συντηρητικών” μοιάζει να βυθίζονται υπό το βάρος μιας τουριστικής λάιλαπας που αφανίζει το πολιτικό -ως πεδίο πειραματισμού και διαπραγμάτευσης ενός διαφορετικού κόσμου-, υποκαθιστώντας το ως μία εικόνα αποφορτισμένη νοήματος και μέγιστης εμπορικής εκμετάλλευσης.

Η επινόηση της πολιτιστικής κληρονομιάς ως βουβή στρατηγική λήθης.